

**OSVOBOĎ
PODPISEM**

AMNESTY
INTERNATIONAL

MANUÁL KE KAMPANI OSVOBOĎ PODPISEM

MOTTO: "STOJÍM SI ZA SVOBODOU"

**OSVOBOĎ
PODPISEM**

AMNESTY
INTERNATIONAL

INFORMACE K AKCI OSVOBOĎ PODPISEM

Vážíš si svých práv a svobod a jsi si vědom/a toho, že ve spoustě částí světa se základní lidská práva lidem odepírají? **Osvobod' podpisem je celorepubliková akce vyzývající ke zlepšení lidskoprávní situace tří vězňů svědomí** (osob, které jsou nespravedlivě vězněny, pronásledovány nebo utlačovány) **ze tří zemí - Írán, Čína a Ázerbájdžán.** Chceš se POSTAVIT za jejich svobodu? Vyráz do ulic a sbírej podpisy za jejich propuštění a ukaž, že i ty si STOJÍŠ ZA SVOBODOU. Podpisy s dopisem jsou poslány vůdčím představitelům cílových zemí.

Akce se může konat jen díky vám všem – lidem, kterým nejsou lidská práva ukradená a jsou ochotni se za ně aktivně postavit. Stáhnutím tohoto manuálu jste právě obdrželi všechny potřebné a zajímavé materiály na uskutečnění akce.

JAK SE ZAPOJIT?

Podstata akce je jednoduchá: **vyrazit kdykoliv v rozmezí dní od pátku 2. 6. do neděle 11. 6. do ulic a sbírat podpisy na petice požadující propuštění vězňů svědomí.** Celá aktivita není příliš náročná na přípravu a její efekt opět závisí na vás - aktivistech, kteří se do ní zapojí. Pojdte do toho s námi!

JAK AKCI ZREALIZOVAT?

1. Výběr místa. Podpisy můžete bez nutnosti zvláštního povolení (jedná se o petiční akci) sbírat kdekoli na veřejném prostranství - na náměstí, pěší zóně, před obchodním domem, před střední/vysokou školou, divadlem, kinem, autobusovou zastávkou apod. Vybrat si můžete i místo, kde si myslíte, že by lidé mohli být více nakloněni lidskoprávní problematice (knihovna, čajovna, literární kavárna, právnická škola, atd....) Sbírat podpisy můžete i přímo ve škole, ale aspoň část akce by měla proběhnout venku. Nejlepší je akci uskutečnit ve třech lidech, kde se každý bude zabývat jedním případem.

2. Petice! Na sbírání podpisů potřebujeme petice, které předložíte lidem na ulicích. Sbíráním podpisů se společně spojíme za osvobození vězňů svědomí, proto potřebujeme co nejvíce podpisů. Petice najdete v dokumentu, který jste si právě stáhli s tímto manuálem. V něm najdete přílohu – Informace o případech – ve které jsou podrobně popsány jednotlivé případy a vysvětleny problémy v daných zemích. Tohle je důležité si prostudovat kvůli tomu, že se budete snažit lidem na ulicích případy vysvětlit. K těmto dokumentům se vám zároveň stáhly i petice, na které budete sbírat podpisy. Vaše příprava na akci záleží na tom, zda zvolíte online či offline variantu podepisování petic v ulicích.

- a) Online varianta - pokud máte chytrý telefon či tablet, sbírejte podpisy na online petici, je to rychlejší a ekologičtější než tisknout velké množství petičních archů. Online petici ke každému případu naleznete na webu kampaně www.amnesty.cz/osvobodpodpisem. Pokud zvolíte online variantu sběru podpisů, přesto si vytiskněte 2-3 krát informace ke každému případu jako podklad nejen pro vás do ulic, ale případně i pro lidi, kteří si budou chtít něco sami v ruce přečíst.
- b) Offline varianta - vytiskněte si petiční archy ke každému případu a vyražte s nimi do ulic. Nezapomeňte vzít informace k případům, dostatek propisovacích tužek a pevné podložky, na kterých budou lidé moct petice podepisovat.

3. Kreativní prvek - stopy. Občas se může zdát těžké zaujmout lidi na ulici, proto jsme se rozhodli, že k vám lidé „dokrojují“ sami! Jak to proběhne? Jedině s vaší pomocí! S přílohou vám posíláme vzorové stopy, které si můžete vytisknout a nalepit v okruhu místa, kde budete podpisy sbírat. Do každé z těchto vzorových stop, které povedou k vašemu petičnímu stánku/místu, můžete vepsat jednu větu, která kolemjdoucí zaujme. Jedná se tak o chytrý způsob jak podnítit lidi, aby k vám došli sami a zajímali se, o co běží. Stopy si buď vytiskněte na papír, anebo je můžete křídou nakreslit na chodník, kde můžete stopy pro každý z případů barevně odlišit.

Do každé stopy pak vepište krátké větičky. Můžete použít buď tyto vzorové věty, nebo vymyslet své vlastní.

SU ČCHANG LAN - červené stopy

Ahoj, já jsem SU.
Vyjádřila jsem své názory na Facebooku.
A teď jsem kvůli tomu ve vězení.
Myslíš, že je to fér?

Hello, I'm Su.
I believe you can express your opinions
on Facebook.
I am in prison for leaving comments
on Facebook.

BAYRAM A GIYAS - zelené stopy

Ahoj, jsme Bayram a Giyas, studenti
a aktivisté.
Možná i ty máš vlastní názor na politiku.
Za svůj názor jsme byli mučeni a teď jsme
ve vězení.
Chceme být znovu na svobodě.

Hello, we are Bayram and Giyas, students
and activists.
Probably you have also your own opinion
about the politics.
For our opinion we were tortured and now
we are in prison.

ARASH SADEGHI – modré stopy

Ahoj, já jsem Arash z Íránu.
Svoboda projevu v Íránu neexistuje.
Napsal jsem svůj názor na papír.
Teď jsem proto ve vězení.

Hello, I'm Arash from Iran.
Freedom of speech doesn't exist in Iran.
I wrote my opinion on the paper.
And because of that I'm imprisoned.

FOTOKAMPAŇ #STOJIMSIZASVOBODOU

Dejte světu vědět, že stojíte za svobodou tří vězňů svědomí. Postavte se za ně a to doslova a symbolicky vyjádřete, že stojíte za hodnotou svobody. Chceme, aby se vaše fotky šířily na internetu, na Instagramu, Twitteru či Facebooku a inspirovaly tak ostatní. Fotku sdílejte s hashtagem: **#stojimsizasvobodou** (pozn. bez háčků, čárek a mezer)

V příloze naleznete vzorové stopy, které si můžete vytisknout či křídou načrtnout na chodník, postavit se do nich a vyfotit, jak si „stojíte za svobodou“.

Vyzvěte lidi, kteří podepsali petici, aby se sami ve stopách vyfotili (mohou si nakreslit i stopy vlastní nebo použít vámi připravené, třeba jen jednu stopu, nebo dvě) a sdíleli fotku na svých sociálních sítích.

ZLATÁ PRAVIDLA PRO OSLOVOVÁNÍ LIDÍ V ULICÍCH

Řeč těla je důležitější než to, co říkáte

Zní to trochu strašidelně, ale je dokázáno, že na lidi ještě více než to, co říkáte, působí způsob JAK to říkáte. Shrbenému dobrovolníkovi s nešťastným výrazem, kterému je sotva rozumět, petici málokdo podepíše. Pokud je na vás předem vidět, že si stojíte za tím, co nabízíte k podpisu, a číší z vás pozitivní energie, lidé se s vámi budou zastavovat daleko ochotněji. To nejdůležitější z řeči těla je:

- Úsměv - úsměv vyvolává úsměv... a důvěru
- Oční kontakt - oční kontakt dodává váhu našim slovům, zajišťuje pozornost tomu, co říkáme
- Rovná záda - jsou základ, vyzařují sebevědomí a důvěryhodnost
- Hlasitost - lidé za vámi nepůjdou, pokud vás neuslyší
- Srozumitelnost - vždy jasně a stručně vyjádřete, co po kolemjdoucím chcete („Podepíšete nám petici?“)

Nenechám se příliš dlouho zdržovat

Vaším úkolem je především získávat podpisy od lidí, kterým je taková iniciativa sympatická. Není-li si někdo jistý, máte dost dobrých argumentů pro to, abyste jej dostali „na palubu“. Nemá však smysl přesvědčovat ty, kteří s vámi bytostně nesouhlasí, to v krátkém čase na ulici zkrátka není možné. Pokud s vámi někdo diskutuje déle než pár minut, poděkujte za jeho názor a omluvte se s tím, že se bohužel musíte věnovat i dalším.

Svůj názor sděluji opatrně

Může se stát, že po vás někdo bude chtít, abyste se k nějakému tématu osobně vyjádřili. Je na vás, zda chcete vysvětlit svůj osobní postoj k věci (potom si ale dejte pozor, aby bylo jasné, že nejde o oficiální stanovisko Amnesty – použijte věty jako „Já osobně této akci věřím proto, že...“ „Když budu mluvit za sebe...“). Svůj názor ale nikomu vysvětlovat nemusíte, stačí, když řeknete, že tu dnes zastupujete Amnesty International a ta se k věci staví tak a tak. Při otázkách, na které neznáte odpověď, odkazujte na web www.amnesty.cz (tam dotyčný najde i kontakty na zaměstnance AI, na něž je možné se obrátit), případně sdělte stanovisko AI, které znáte z oficiálních materiálů (např. Amnesty International je obecně proti omezování svobody slova). Neztrácejte čas debatováním a slušně se rozlučte s tím, že se musíte věnovat své aktivitě.

Jak vést rozhovor

Celý rozhovor by měl být velmi krátký a úderný. Bohatě si vystačíte s pár větami. Oslovení musí být krátké a trefné. Mělo by proběhnout na maximální vzdálenost 4 metrů, člověk musí mít čas rozmyslet si odpověď ještě před vámi:

„Dobrý den, souhlasíte s tím, že každý má právo na svobodu?“

Dnes se koná celostátní akce Osvobod' podpisem, kterou pořádá Amnesty International. Sbíráme podpisy na osvobození lidí, kteří jsou neprávem vězněni ve svých zemích. Pomůžete nám je osvobodit?

Další varianty oslovení:

„Dobrý den, podepíšete prosím petici za svobodu?“

„Dobrý den, dnes je celostátní akce „OSVOBODĚ PODPÍSEM“, podepíšete prosím petici?“

„Dobrý den, znáte Amnesty International?“

Pamatujte, že **méně je více**! Rozhovor by měl být opravdu maximálně stručný, nesnažte se na člověka v dobré vůli vychrlit vše, co o problému víte. Další informace člověku dávejte, pokud má o ně zájem – dělejte pomlky, nabízejte apel k podepsání a ptejte se **„Zajímá vás víc?“** nebo **„Rád/a Vám o kampani řeknu víc, pokud chcete.“** Pokud je postoj dotyčného odmítavý, dále jej nepřesvědčujte – poděkujte, popřejte hezký den a věnujte se dalšímu kolemjdoucímu. Tomu, kdo naopak podepíše, též poděkujte, popřejte hezký den a dejte mu letáček-záložku o kampani.

OTÁZKY A ODPOVĚDI

„Copak ten podpis je k něčemu dobrý?“

„Rozhodně. Amnesty International podobné akce pořádá v mnoha zemích světa. Proto dokážeme vyvinout na vlády skutečný tlak, který vede ke změně zákonů nebo třeba k propouštění nespravedlivě vězněných lidí. Tuto akci pořádáme už pátý rok a ve více než polovině případů jsme dokázali naše požadavky prosadit!“

„Jenže tohle jsou problémy, které si Čína/Írán/Ázerbájdžán musí vyřešit sami. Je to otázka jejich zákonů, tradice...“

„Amnesty nejde o nic jiného, než aby dané země respektovaly základní lidská práva. Svoboda slova a projevu jsou jedny z práv, které se musí bezvýhradně respektovat všude. Tato práva tvoří jakési minimum, které musí dodržovat všechny země bez ohledu na jejich kulturu a tradice.“

„Co přesně se s mým podpisem bude dít?“

„Petice budou spolu s podpisy (samozřejmě bez vašich osobních údajů) odesílány adresátům petic, kterými jsou příslušné autority v Číně, Íránu a Ázerbájdžánu. Ty mají možnost situaci vězňů svědomí změnit.“

*!!! Petiční archy, které jste si vytiskli a nasbírali na ně podpisy, nám, prosím, neprodleně po skončení akce odešlete do pražské kanceláře Amnesty International na adresu **Gorazdova 10, Praha 2, 120 00!!!***

„Mám zde uvést e-mail a telefonní číslo – je to nutné?“

„Ve světě se toho bohužel děje víc než jen tenhle případ. Na email Vám zhruba jednou za 14 dní přijde další petice a bude jen na Vás, jestli se zase zapojíte. Pokud začnete podepisovat pravidelně, Amnesty Vám zavolá a požádá o další spolupráci. Kdo jiný než takhle motivovaný člověk by k nim měl nastoupit na palubu?“

Je to zaškrťavátko „Souhlas se zpracováním osobních údajů“ povinné?“

„Ano, takhle získá Váš podpis váhu. Bez něj vznikne pouze anonymní podpis, který na adresáta petice nijak nezapůsobí. Seznam lidí, kteří za konkrétním člověkem stojí a podepsali za něj petici, to už je něco jiného – a díky tomu zaškrťavátku se může Vaše jméno objevit v tomhle seznamu.“

Přílohy Manuálu

- Informace o případech (doplňující podrobnosti)
- Petice (na offline sběr podpisů)
- Desatero zásad pro pořádání pouličních akcí
- Vzorové stopy (na fotokampaň a na kreativní prvek k petičnímu stánku/místu)
- Fotky vězňů svědomí, za které bojujeme

V případě nezodpovězených otázek neváhejte kontaktovat našeho kolegu na mailu:

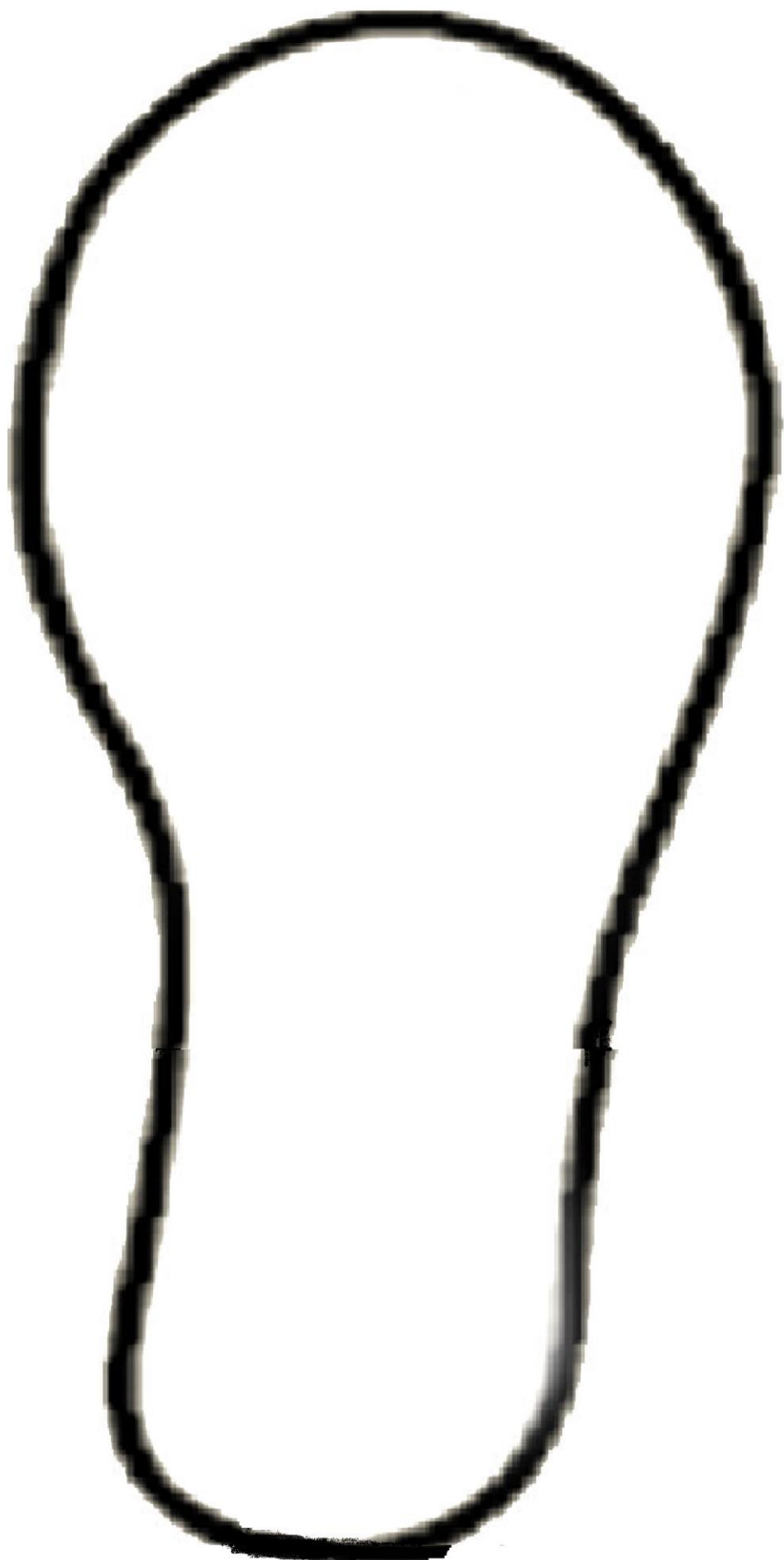
robert.franek@amnesty.cz

PŘÍLOHA 1. Desatero

„Desatero“ zásad pro pořádání petiční akce v ulicích

- **Petiční akce (petiční stánek) lze uspořádat kdekoliv na veřejném prostranství** – tj. na místech veřejnosti přístupných (ulice, náměstí apod.).
- Pokud je petice organizována na místech veřejnosti nepřístupných (obchody, nákupní centra, kavárny, pozemky patřící soukromým osobám atd.) je třeba mít **souhlas vlastníka nemovitosti**.
- Nedoporučujeme pořádat petice v okruhu 100 metrů od míst, kde zasedají zákonodárné sbory či Ústavní soud.
- **Petiční akci není třeba oznamovat úřadům** (to se musí pouze v případě organizace tzv. shromáždění) ani není potřeba dělat tzv. zábor.
- Na případný dotaz městských policistů odpovídejte, že se **jedná o petiční akci Amnesty International, ne o shromáždění**. Nikdo nemá právo vás legitimovat ani vyhánět, pokud se pohybujete na veřejném prostranství a neomezujete provoz na veřejné komunikaci.
- **Jak se liší petiční akce od shromáždění:** v rámci petiční akce je možné s sebou mít malý petiční stánek (malý stolek s peticí) či petiční knihu. Pokud byste chtěli akci udělat větší, například mít s sebou velké transparenty, větší stolek, pódium, mikrofon nebo elektronickou aparaturu, pak je potřeba akci nahlásit jako shromáždění na městský či obecní úřad (shromáždění pak slouží k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek. Za shromáždění se považují pouliční průvody a manifestace.)
- **Je nutné použít zaslané oficiální petiční archy Amnesty International** a mít pro jistotu k dispozici k nahlédnutí zásady zpracování osobních údajů ze strany AI. (Ke stažení v PDF). Osobní údaje signatářů petice jsou osobním údajem dle zákona o ochraně osobních údajů a ty mohou být užity a zpracovávány jen pro účely výkonu petičního práva. Při zneužití nebo ztrátě osobních údajů hrozí správní postih ze strany správního orgánu. Tudíž je nutné osobní údaje zabezpečit proti ztrátě či zneužití.
- **Petiční archy je třeba zaslat zpět AI bezprostředně po pořádání akci** – nejlépe doporučenou poštou tak, aby nedošlo k jejich ztrátě či zneužití. Adresa Amnesty International: **Gorazdova 10, Praha 2, 120 00**.
- **Organizace sbírky veřejných prostředků** může mít charakter veřejné sbírky a tuto je oprávněna konat pouze právnická osoba. Veřejná sbírka je definována jako získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel. Pokud je tedy okruh přispěvatelů určen – např. pouze zvané konkrétní osoby, nejedná se o veřejnou sbírku.

PŘÍLOHY 2. Stopy

PŘÍLOHY 3. Fotky vězňů svědomí

